

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po poštni prejemani ali v Gorici na dom pošiljana:

vso leto 15 K
 „ 10 „
 „ 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kafipot po Goriskem in Gradiscanskem“ in „Kafipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne svez“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne vstramo. Oglasi in poslanice se računajo po Postovskih de uskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaki vrsti. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsti. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 9. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in drugo roči, katero ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vso leto 3 K 20 h ali gl. 1.00.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krelbel v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Mattussi v ulici Formica, I. Hovaški v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu dola Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Po volitvah.

II.

Izobrazbe in zopet izobrazba treba ljudstvu! To smo slišali že stokrat in stokrat, akademično se je o tem razpravljalo na dolgo in široko, praktičnih korakov v dosego izobrazbe med ljudstvom pa je bilo vedno premalo, včasih se je lahko reklo: nič. Na to stran se sedaj dela po dobro preudarjenem načrtu in se bo delalo vedno uspešneje. Izobrazba bo vodila ljudi do tega, da bodo dobro razločevali, kaj je prav in kaj ni prav, izobrazba edina jih bo varovala pred klerikalnimi nakanami, da jih ne bodo mogli uloviti tako lahko kakor doslej. Klerikalna stranka tišči dosti ljudstva v svojih krempljih, takega ljudstva, katero bi drugače ne bilo nikdar na strani črne stranke, ako bi ne bilo navezano, primorano. Vsporedno z izobraževanjem ljudstva se mu mora ponuditi priložnost, da se iztrga iz verig, v katere je uklenjeno potom farovških posojilnic in cerkvenih posojil.

Na tisoče ljudi je stopalo pri zadnjih volitvah z gnjovom v srca na volišče volit farovške kandidate; primorani so to storili. Silil jih je v to g. nunc, ki je opominjal volilca, da ima dolg v posojilnici; silila ga je v to cerkev, katera je posodila morda staramu očetu nekaj, kar je sicer že plačano, pa vendar teži še vedno posestvo njegovo. Take vrste volilci so morali agitirati ter se pehati zastoj okoli in voliti so morali seveda cerkvene kandidate, pa če so to še tako neradi storili. Da se ljudstvo otrse posvečene roke v tem pogledu, na to stran treba postaviti vse moči. Izobraženec ne pojde več na farovski in cerkveni lim — onim, katere tišči farovž in cerkev, treba pa pomagati, da se otrsejo verig ter bodo zopet svobodno dihali.

Cerkveni dolžniki so pravi tlačani. Ti dolgovi pritiskajo rod za rodom, in nikoli ni plačan kapital. Vedno znajo tako zaviti ljudi, da dobivajo dobre obresti ali da ne pride do vrnitve kapitala. Tudi njive in drugo varovalno cerkvi (morda za to, da bi lažje zletela v nebesa!) igra svojo posebno politično ulogo. Tako vidimo farovž in cerkev v pritisku na ljudstvo in v izkoriščanju. Če bi se moglo v eni noči storiti konec odvisnosti kmeta od farovža in cerkve, pa bi bile drugi dan volitve, joj, kako redko bi šteli svoje glasove pobožni možje!

Odstotek pravih pristašev klerikalne stranke, to je takih, ki niso odvisni, je jako majhen; vse drugo je prisiljeno, navezano, ukovano.

Klerikalci to vidijo in vedo dobro, da zmage jim more dajati le navezano ljudstvo. Radi tega pa so se lotili z nervozno naglico v podvojeni meri »gospodarske organizacije«. Posojilnico na posojilnico snujejo; celo deželno hočejo preprediti z denarnimi zavodi; ki naj bodo politične trdnjave njihove; in volilce bodo lovili ter jim ponujali krone, da bi leteli za njimi kakor koza za soljo. Potem pa bi jih vezali, in zvezani bi hodili volit v celi deželi v velikih trumah s cerkvenim banderom na čelu, volit može, priporočene od nezmožljivega farovža in svete katoliške cerkve. Potem pa bi vsklikali hinavsko obrnjeni proti nebu: Ljudstvo je volilo, ljudska volja se je zgodila, o ti dobro ljudstvo!

To pa se ne zgodi! Njihove namene vidimo, in te namene izpodbijemo tako, da ne bo na Goriskem nikdar več kraljeval klerikalizem.

DOPISI.

Iz ajdouskega okraja.

Iz Soča. — Prosim, gospod urednik, da odstopite nekoliko prostora v Svojem cenjenem listu ter da priobčite ta moj mali odgovor „Primorskemu listu“ št. 14. z dne 2. aprila t. l., kjer namreč prav surovo napada mene, da sem rekel neki materi, da se njena hči ne bo mogla poročiti, če bo vpisana v Batujskem klerikalnem izobraževalnem društvu. To pa ne odgovarja prav čisto nič resnici. Res je, da sem jaz svetoval oni deklici, da naj stopi v naše bralno društvo ter da naj posnema druge naše vrle mladenke, katere so pristopile v društvo, za kar jim po vsi pravičnosti smemo častitati. S tem mislim da se nisem toliko zagrešil, da bi bilo treba tolike hrupa, ker s tem sem opravil le svojo dolžnost kot član bralnega društva, da pridobim kolikor mogoče novih članov za naše društvo. Pri tem pa opozarjam dopisovalca tistih vrstic na njegove društvene agitatorje, kateri tako „lavfajo“ po vasi okoli deklet, da naj se vpišejo v Vaše društvo. Posebno pa ne Falantiča, kateri je tako silil neko naše dekle, da naj vstopi v njih društvo. Ker pa se je dekle držalo trdno ter ni hotelo nič slišati o tistem, jo je kar sam vpisal ter sam plačal udnino za njo. Toda dekle je v kljub vsemu temu ostalo trdno ter je pa potem pristopilo v naše bralno društvo! Čast takemu dekletu, katero se je tako hrabro borilo proti ostrim klerikalnim krempljem ter zdaj prišlo v varno zavetišče pred klerikalci...

Tisti materi pa svetujem prav po prijateljsko, da naj lepo molči ter naj pazi na hčerko, da bi ne zašla tako daleč, kakor je bila zašla svoj čas neka ženska. Nadalje mi svetujejo, da bi se izbrisal iz neke knjige. Hvala lepa za svet, dragi klerikalčki! Tudi jaz bi svetoval Vam, da se izbrisate iz takih knjig, v katerih ste zapisani prav z debelimi črkami, posebno pa onemu velikemu gor na hribu.

Potem pravijo dalje v svojem dopisu, da jaz pravim, da mi klerikalec že od daleč smrdi: to je spet sama laž, za kar mi spri-

čuje cela občina. Jaz rad govorim v vsakim, naj bo klerikalec ali karkoli. Na sploh občujem rad v vsakim ne glede na stranko, posebno kadar je potreba, da zagovarjam našo nar. napr. stranko; to je naravno, in to je sploh moja dolžnost kot zaupnika stranke.

Slednjič pravijo, da sem vsak dan v klerikalnih hlačah. Ta je šele „krajtna“, kaj ne! Čudno se mi zdi, da so klerikalci tako dobronarčni, da mi pustijo nositi klerikalne hlače, med tem ko so oni sami večinoma raztrgani ter kažejo golo koleno kakor sv. Rok.

Tako vidite, ljudje moji, s takimi in enakimi stavki so me obsuli v svojem po vsej pravičnosti imenovanem obrekovalnem listu. Vse predale svoje neotesane surovosti so odprli ter poiskali notri vse laži in obrekovanja ter jih vrgli vame, da bi me tako ponižali. Katera roka je tisto pisala, je pač prav lahko uganka, najbrž da tista, katera ni prijela še nikoli za kmetško orodje!

Cek z bridha.

Brje. — Med posestnike v Brjah se je delila modra galica, ki jo je določila vlada. Delitev pa je bila taka, da se lahko reče, da je to pravi škandal. Kedor bi bil opravičen dobiti, ni dobil nič ali pa tako malenkost, da je bilo sramotno sprejeti. Starešine zlasti Skončnika Drejca in Tone pa sta si nasula po mili volji in gledala, da sta tudi svojim redkim prijateljem ustregla. Ljudstvo je vse razjarjeno. Vlada vendar pozna našega župana in lahko ve, kako dela z ubogimi našimi brejskimi starešinami, ki so razun enega vsi prav krotke živalce, in vendar mu zaupa podporo v razdelitev! To ni prav. Zato pa tudi ni še zadnja beseda o tej delitvi rečena.

Dne 12. t. m. smo imeli posvetovanje, kako bi se uspešno vprli zidanju nove cerkve in župnišča v Rihemberku.

Določilo se je tudi, da bo na belo nedeljo v Brjah velik javen shod, kjer se bo razpravljalo tudi druga gospodarska in polit. pr. šanja. Na shodu bosta govorila gg. poslancu Gabrček in dr. Franko. Udeležba bo velika tudi od drugod.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoški spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Toda kaj dela v Boulogne? vpraša Athos, ki je vedno in povsod iskal vzrokov ter se malo brigal za učinke.

— Zasedoval me je, zasledoval, pravi Winter, ki je sedaj čul Athosove besede; zakaj Athosov glas je odgovarjal njegovim mislim.

— Ko bi vas hotel zasledovati, prijatelj, odvrne Athos, bi bil moral vedeti za naš odhod; toda vse kaže, da je bilo nasprotno, da je bil že pred nami tu.

— Potem pa res ne razumem! pravi Anglež ter zmaja z glavo kakor človek, ki misli, da je brezuspešno, boriti se proti nadnaravni sili.

— Zares, Aramis, pravi Athos, zdi se mi sedaj, da ni bilo prav, da sem vam branil storiti, kar ste nameravali.

— Molčite, odvrne Aramis: jokati bi nad vami, ko bi mogel.

Grimandu se je izvilo iz prsi zamolklo godrnjanje, ki je bilo skoro podobno tuljenju.

V tem trenutku jih je zaklical glas z ladje; mornar, ki je sedel na krmilu, je odgovoril, in čoln je zavil k ladji.

V trenutku so bili prijatelj z lakaji in prtljagami vred na krovu. Poveljnik ladje je čakal samo še nanje, in komaj so stopili na ladjo, ko je ta odplula proti Hastingsu, kjer so se imeli izkrcati.

V tem trenutku so se ozrli prijatelji še zadnjkrat proti svoji volji na pečino, kjer se je še jasno razločevala grozeča senca, ki jih je pregnajala.

V tem so začuli tudi njegov glas, ki jim je zagrozil še zadnjkrat:

— Na svidenje na Angleškem, gospodje!

XVI.

Te Deum po zmagi pri Lensu.

Vse tisto razburjenje, ki ga je bila gospa Henrieta zapazila in ki si ga ni mogla nikakor raztolmčiti, je povzročila zmaga pri Lensu, o kateri je doneset poročila na prinčev ukaz vojvoda Châtillon, ki je imel sam velike zasluge za to zmago; poleg tega mu je bilo tudi naročeno, da obesi v cerkvi Notre-Dame dvaindvajset praporov, ki so jih ugrabili Lotrinčcem in Španjolcem.

Ta novica je bila odločilna, prekinila je proces med parlamentom in dvorom v prilog zadnjemu. Dvor je utemeljeval vse velike davke, katerim se je parlament neprestano upiral, vedno le s potrebo, da se vzdrži čast Francije in z drzno nado, da se premaga sovražnik. Ker so pa bili Francozi po bitki pri Nordlingenu vedno le tepeni, je imel parlament vedno dovolj prilike, interpelirati Mazarina glede obljubljenih zmag, ki so dan za dnevom le izostajale; toda sedaj so se zares sprijeli, to je bil triumf, popoln triumf:

vsakdo je sedaj razumel, da je dvor s tem priboril dvojno zmago, zmago na zunaj in zmago na znotraj, tako da je vsak, in tudi mladi kralj, ko je zvedel to novico, vskliknil:

— Ah, gospodje v parlamentu, sedaj bomo videli, kaj porečete!

Tedaj je seveda kraljica pritisnila na svoje srce mladega kralja, čegar vzvišena, nebrzdana čuvstva so se tako dobro ujemala z njenimi. Še tisti večer je bilo posvetovanje, na katero so bili poklicani maršal La Meilleraie in Villeroy, ker sta bila Mazarinova; Chavigny in Séguier, ker sta sovražila parlament, Guitant in Comminges, ker sta bila zvesta kraljici.

Kaj pa je sklenilo na tem posvetovanju, je ostalo strogo tajno. Vedelo se je samo, da se bo pel prihodnjo nedeljo v cerkvi Notre-Dame »Te Deum« v zahvalo za zmago pri Lensu.

Naslednjo nedeljo so se torej vzbudili Parižani veselih src: v onem času je bil tak »Te Deum« nekaj znamenitega. Takrat niso še zlorabili te ceremonije, in imela je vedno svoj učinek. Zdelo se je, da se hoče tudi sonce vdeležiti svečanosti, kajti vstalo je žarko in svetlo ter pozlatilo temne stolpe metropole, ki je bila že vsa napolnjena množice ljudstva; najtemnejše mestne hiše so dobile svečano lice, in po nasipih je bilo videti dolge vrste meščanov, rokodelcev, žensk in otrok, ki so romali v Notre-Dame, podobni reki, ki bi tekla proti izviru.

(Dalje pride.)

Iz tolminskega okraja.

Podbrdo. — V „Soči“ smo povedali, da je naš fajmošter Kragelj govoril v cerkvi o volitvah in zato je neki naprednjak vstal in šel iz cerkve. Nadalje smo se omenili, da se je g. postajenačelnik Testen župnika usmili in mu pred sodnijo odpustil.

Fajmošter Kragelj je pa še tako predrzen, (da ne rabimo primernega izraza) da se upa v „Pr. Listu“ odgovarjati. Na naš dopis je odgovoril sledeče: „Slučajno sem dobil kos „Soče“, kjer je bil konec članka iz „Baške doline“. — Kar se tiče nauka za moše, moram dotičnemu [dopisniku, kateri otividno ni bil v cerkvi pri nauku, pojasniti sledeče: Podpisani ni pričel razlagati o volitve možem, pač pa je rekel tako: Vem, da ste radovedni (bilo je drugo jutro po volitvi) kako so volitve skončale, in sem vzel listič, in naznanil številke; to je bilo vse, kar se volitve tiče. Res se je naprednjak Jakob Torkar, ki je sedel v zadnji klopi na koncu, vzdignil in šel iz cerkve kamor se je hitro povrnil. Župniku ni nič rekel in podpisani ni tudi nič slišal, torej mi ni bilo treba vtihniti, ampak sem poduk nadaljeval.

Kdor pride iz slabega namena v cerkev, je pač boljši, da doma ostane. Postajenačelniku se nimam ničesar zahvaliti.

Valentin Kragelj, župnik.

To je pač odgovor, pri katerem se prime pameten človek za glavo in se vpraša, če more duhovnik, ki se šteje za izobraženega človeka, kaj takega objaviti! Ni čuda, ako „vera peša“, če jo imajo taki ljudje v rokah.

Torej sam priznava, da je v cerkvi govoril o volitvah, in naznanil razmerje glasov, ob enem pa pravi, da ni v cerkvi razlagal o volitvah. Priznava, da je naprednjak J. T. vzel klobuk in odšel iz cerkve. Mi smo pisali (in še enkrat pišemo), da je rekel omenjeni naprednjak: „Volil sem včeraj, danes sem prišel h krščanskemu nauku“ in da je na to župnik vtihniti o volitvah. Ali ga je župnik slišal ali ne, to nas ne briga. Res pa je, da ni župnik potem o volitvah besedice več črnil. Kdo je prišel iz slabega namena v cerkev? Župnik, ki pride naznanjat izid volitev, ali pa naprednjak, ki pride poslušat krščanski nauk? S tem se je udaril samega sebe po lažnjih ustih. Nam, ki ga poznamo, ni to nobeno iznenađenje. Zadnji stavek: „Postajenačelniku se nimam ničesar zahvaliti“, pa moramo malo bližje si ogledati in pojasniti, da se moža še bolj spozna. Stvar je ta: Župaik je dobil po železnici vino. Da bi ga takoj pil, ne čaka „avise“, ampak gre za postajo in hoče vzeti vino. Gosp. postajenačelnik mu pravi: „Blago dvignete, kadar prinesete „aviso“; brez „avise“ jaz sploh ne morem izročiti blaga.“ To ve vsak človek, le fajmošter je mislil, da zanj ne veljajo postave in predpisi. Razkačen gre v bližnjo restavracijo in začne v pričo gostov zabavljati ne g. postajenačelnika in kriči: Ta lump mi ni hotel vina dati, temu lumpu že pokažem! In res po svoji stari navadi se zateče k priljubljenemu orožju — zahrbtnega ovyaduštva in naznanja g. postajenačelnika na železniško ravnateljstvo. To ga je pa postavilo na laž in mu povedalo, da je g. postajenačelnik pravilno postopal. Ob enem je tudi prizadel g. postajenačelnik zahteval zadoščenje za žalitve. A župnik tega v svoji duhovski ošabnosti ni hotel storiti. Ali bil je pozvan pred sodnijo, kjer je moral povrtni vse stroške in dati zahtevano zadoščenje za žalitve, da se je rešil kazni. (Nesročna podbrška sv. cerkev, ker morajo njeni papeži à la župnik in mežnarjev Ivanc trpeti za svojo gorečnost pred sodnijo, kjer jim niti strokovnjak za louce, dr. Dermastja, ne more pomagati.) G. postajenačelnik mu je le v svoji dobroti odpustil kazen. V zahvalo je bil zopet (seveda brezvspešno) denunciiran. Sedaj pravi Balant, da se mu nima ničesar zahvaliti. Da, da, lažnjivi Kljukci še žive! In potem se še čudi, da spodobni ljudje nočejo več z njim obtevat. Da se je s kandidaturom g. Torkarja z drugimi klerikalci vred vlekel, sam potrjuje, ker na članek o tej stvari molči kakor grob, dasi je mnogo večje važnosti nego ta, na katerega odgovarja. Ali je Torkar tako kratke pameti, ali je že popolnoma v župnikovih verigah, da ga ne spozna in se reši njegovih spon, ne vemo.

Iz cerkljanskega okraja.

Orehok na Cerkljanskem. — V preteklem mesecu je znesel naš nunc svojo jezo na naprednjake, češ, da ga ne častimo. Rekel je:

ne ištem časti, ne maram za čast, vsi me poznate, da sem orehovski vikar, poznajo me v Cerknem, na Reki, na Bukovem, v Hudjužni; tisti, ki me zunaj ne poznajo v Cerknem, ni potreba, da me tudi tukaj časti. Povemo vam, da Vas častimo le kot dušnega pastirja, kot politika pa ne. Dne 9. marca, ko ste peljal volilce na volišče, ste bil politik, naš nasprotnik; kot takemu ne bomo privzdigovali klobukov. Rekel je, da upa, da kmalu dobi od škofa dekret, da gre od nas. Voščimo mu srečno pot. Žalovali bodo le tercijali in tercijalke. Rekel je, da je slišal v Cerknem, da je nekdo govoril: sedaj jo prebijemo skalo sv. Petra. Seveda od nas ni nihče tega govoril. Torej ni treba takih rečij pripovedovati v cerkvi. Morda pa ga je kdo vlekel! Rekel je tudi, da je nekdo egitiral v Orehku, da duhovnikom napredni poslanci plačo znižajo. Tega ne mislimo, mislimo pa, da jim je ne bodo višali. Bral je tudi pastirski list. Pravil, da je papež še zmerom jetnik v Vatikanu, odkar so mu vzeli kraljestvo. Tožil je, da bo tudi pri nas tako, kakor na Francoskem. Bral je na priznici tudi neko izjavo, da se je širila govorica, da je podkupoval nekega volilca ter da če bo kdo še govoril o tem, ga bo sodnijsko preganjal. Veliko ljudij pa ni razumelo, kaj je hotel povedati, ker ni povedal, s kom se je govorilo, nekateri pa so govorili o „mušu“!

Poraza od deželnozbornskih volitev ne more pozabiti. Pred kratkim nam je pravil raz leco: Velika skala, ki se vdere s hriba, se vali navzdol začetkom počasi, potem z vedno večjo silo, tako da polomi drevesa in razrije zemljo, dokler se ne razdrobi v dolini na tisoč kosov. Najbrže je mislil na pretekle volitve, ko se je zdrobila klerikalna moč na kose. Potem je pravil o Kristusovem trpljenju, kako so se zbirali v Jeruzalemu farizeji in pismouki, vsi sovražni nad seboj, kako pa pa so se zedinili proti Kristusu, da proč z njim, ker ga ne maramo. Rekel je potem, da ta slika se ponavlja tudi dandanes. Različne stranke med seboj sovražne, so se zedinile proti sv. cerkvi, blati se papeža in to ven do zadnjega kaplana; najhujše je, ako človek zgubi vero. G. Hliš, povejte nam, kdo izmed nas blati papeža in kaplane? Če bodete tako nadaljeval, g. Hliš, se bodete le smešili. Tudi tega vam ne verjamemo, kakor ste rekel, da iz jeruzalemskih razvalin kliče prerok Jeremija, da spreobrnite se, še je čas. Potrpite malo! Šest let ni dolgo; takrat se vam prekučne cel klerikalni hrib, ne le velika skala.

Iz sežanskega okraja.

Požar v Koprivi. — Zgorela so gospodarska poslopja: skedenj, senik, hlev, klet krčmarja in posestniku A. Boletu. Škoda je precejšnja. Zavarovan je Bole pri „Slaviji“.

Iz goriške okolice.

Štrajkalo je včeraj v podgorski papirnici okoli 50-60 žensk, in sicer radi strogosti nekega Mermolja; hočejo, da se ga odstrani ter postavi drugega na njegovo mesto.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V Sedlu pri Breginju je umrl g. Franc Lazar, posestnik in trgovec, po kratki bolezni, star nekaj nad 40 let. Mož je bil torej še v najlepših letih, jako inteligent in tudi precej izobražen. Pred leti je stal v ospredju naprednega gibanja, zadnja leta pa ga je bolezen potrla in končno usmrtila. N. p. v m.

Slovensko gledališče. — V soboto je bila vprizorjena Meškova zaloigra „Na smrt obsojeni.“ — Snov je zajeta iz življenja koroških Slovencev ob času volitev. Naslikal nam je v njej Meško nezavednost slovenskega ljudstva, njega spoštovanje do nemškega in antipatijo do slovenskega jezika. Predočil nam je tudi terorizem mogotcev do od njih odvisnih revežev, boj med pravimi Slovenci in nemškutarji. Igra je ugajala večini poslušalcev, kar je pričalo gromovito ploskanje in mogočni „živio“. Igra je sicer tako zasnovana, da marsikaterega res navduši! — Uloge so bile v dobrih rokah; posebno pa se je odlikoval te večer g. Molek kot Zabernik, izpit, zapeljan kmet, ter g. Danilo kot pastir Jurij. — G. Kreisova je bila mična natekurica in sirota Kristina, g. Nučič pa dober v vlogi rodoljubnega Ivana, ki se je vrnil iz tujine. Le škoda, da ga je pisatelj tako hitro — ubil. — O tej igri morda še kaj več o drugi priliki.

V nedeljo smo slišali prvič v „Trgovskem Domu“ — opereto „Mamzell Nitouche“, spisala H. Meilhac in A. Miland, uglasbil Hervé. — Dirigiral je g. H. Benišek iz Ljubljane. — Občinstvo je prihitelo od vseh strani, tako da je bila dvorana nabito polna. — Opereta je jako ugajala, zlasti ker je godba lahko umljiva; na drugi strani pa so pripomogle k dobremu vspehu tudi izborne pevske moči. — Zlasti se je prikupila gč. Thalerjeva kot Deniza de Flavigny s svojim polnozvenečim glasom; občinstvo jej je po vsaki pesmi viharno ploskalo. — Dosti smeja je vzbudil g. Povhe kot Célestin, organist, in g. Molek kot ravnatelj gledališča. Lepe karikature so bili tudi gg. Dragutinovič kot major in g. Nučič kot navaden vojak. — Esemble ljublj. gledališča se je jako prikupilo občinstvu, škoda, da se že danes od nas poslovje. Želeli bi jih videti kmalu zopet med nami.

Včeraj se je ponovila opereta „Mamzell Nitouche“. Obisk je bil slab. Igralo pa se je dobro, kakor prejšnji večer. Predstojnico je igrala gospa Danilova.

Danes je zadnja gledališka predstava. — Ponovi se Cankarjevo „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“. Ob 6. danes zvečer predava g. prof. Ozvald v Čitalniški dvorani o tem Cankarjevem delu, da bode občinstvo farso lažje umelo. Pričakujemo danes za slovo igralcem povoljnega obiska.

Hormine, Amerika. — Kličemo slavo in na mnoga leta hrabremu boritelju za narod, svobodo in napredek, g. deželnemu poslancu Andreju Gabrščeku; kličemo ob enem vsem naprednim poslancem: živeli!

Sledi 20 podpisov.

Podpisi kažejo, da so ti naši rojaki večinoma iz gor, zlasti s Cerkljanskega.

Nekaj opazk o gledališču. — Slovenci v Gorici napredujemo prav naglo. Kdo bi bil le mislil še pred 10 leti, da bodo možne gledališke predstave v takem obsegu, kakor ravnokar minulo gostovanje članov slovenskega gledališča v Ljubljani. — Danes je tu že dovolj občinstva za take prireditve.

Toda nekaj opazk je potrebnih, rodoljubnemu občinstvu na uvaževanje.

Dogajalo se je, da so začeli posamičniki nestrpno ploskati, ker jim je bil odmor predolg. — Tem bodi omenjeno, da „Trgovski dom“ ni še pravo in popolno gledališče; oder je veliko pretesen, da bi bilo mogoče z lahkoto izvršiti p r o m e m b e med dejanji. Zato je treba včasih več potrpljenja. Ploskanje v takem slučaju ypliva le slabo na prireditelje in igralce. Zato računajmo z razmerami in potrjimo!

Še večjo brezaktnost je zagrešil nekaj — akademik v nedeljo. Bil je par mesecev na Dunaju in morda tam že povohal v kako gledališče, — zato pa primerjal našo opereto z dunajskimi prireditvami. Razsedil je, da naša opereta je bila slaba, zato dal duska svoji umetniški duši ter — brizgal. Neki gospod iz Kranja je rezko zavrnil neotesano spakovanje „akademika“ ter se je čutil, da so ga domačini pustili tako na miru. — K temu opazamo: Moglo bi biti vse veliko slabše, a če ne bi si mogli dovoliti brizganja! Komur take naše prireditve ne ugajajo, naj ostane doma. Ako se mu zdi, da ni zanj dosti dobro, naj zapusti gledališče. Z zvižgajem dokazuje samo svojo nadutost in brezobzrnost.

Nozorno razmoro na rojaki. — Zopet dežijo dvojke, zopet „karcerji“ — izključenja, prostovoljni izstopi vsled brezobzirnega in brutalnega nastopanja nemških profesorjev. Zopet je v ospredju tisti naduti suplentek Brechler, ki je gospodar naše realke. Sin je nekega nadzornika, zato mu je dovoljeno vse. — Prihodnjic se bomo obširneje bavili s temi razmerami. V deželnem zboru pa bo treba korenito obratniti z nadutimi uničevalci naše mladine.

Poštna ambulanca služba na progi Trst-Št.-Vid na Glini. — O tej poštni ambulanci službi smo navedli lani obilo pritožb. Prideljena je graškemu poštnemu ravnateljstvu, in nemški uradniki delajo nered. Poslanci Hribar, Rybář in Mandič so stavili v državnem zbornem predlog, ki se glasi:

C. kr. trgovsko ministerstvo blagovoli odrediti, da se ambulanca služba na železnični progi Trst-Št.-Vid na Glini odvzame graškemu ravnateljstvu, kakor tudi, da se po otvoritvi turske železnice ambulanca služba uredi tako, da ne bode trpela vsled nezadostne jezikovne usposobljenosti organov, ki jo bodo imeli oskrbovati.

Nedolžno rihoberško županstvo! — Kar miljo se mora storiti človeku, ko čita v „Gorici“, kako vestno je sestavilo rihoberško županstvo pod vodstvom spoštovanega očka Pavlica seznamek občanarjev, med katere naj se porazdeli vitrijol! In za tako vestno delo mora županstvo slišati še očitjanje. To je res hudo za župana Pavlico! Čudno je pa to, da se pritožujejo radi razdelitve le, napredni občanarji; klerikalni so zadovoljni. Pritožbe v „Gorici“ so iz mišljene v namen, da se prikrije pristransko razdeljevanje od strani županstva. — V „Gorici“ pa čitamo tudi, da je seznamek občanarjev gledé vitrijola pregledalo in potrdilo okr. glavarstvo! Ta je lepa! Kaj na glavarstvu v Gorici še sedaj ne vedo, da ni nič verjeti rihoberškemu prefriganemu županu Pavlici, ki je tudi to pot pokazal naprednjakom vse svoje strupeno strankarstvo ter se maševal nad njimi radi volitev!? Žalostno, da se na tak način razburja ljudstvo ter pomaga ljudem, kakor Pavlica, stresati nad mirnimi občani avojo jezico! Vladne podpore pač niso za to namenjene!

Farovške posojilnice. — Klerikalci ustanavljajo posojilnico na posojilnico. Same farovške posojilnice! Povsodi bo komandiral le nunc. V Grgarju bo za blagajnika pri novi posojilnici kurat, v Sv. Križu na Vipavskem je načelnik župnik Kodre, v „katoliški“ posojilnici za Kozano-Vipolže bosta gospodarila pa kar oba nuncja; kozanski bo za blagajnika, vipolški pa bo ravnal druge posle. Lepe reči! Kdor se hoče poslužiti teh farovških posojilnic, bo tičal globoko v klerikalni mlaki. Ustanavljata pa te posojilnice semeniška profesorja dr. Pavlica in Svitoslav Premrov. Ta slednji namreč hoče dobro živeti pri „Goriški zvezi“. Zato mora imeti pa tudi nekaj dela. Čim več posojilnic, tim bolj mastno plačo bo zahteval. Saj plača „neumno ljudstvo“! Plačan pa je že sedaj baje tako, da to ni nič prava v skladu z denarnim stanjem „Centrifuge“ in „Goriške zveze“. Pa ministri in profesorji morajo biti dobro plačani. Ljudje božji, le hitite v farovške posojilnice kovati sebi odvisnost pa redit lepe može!

V mestnem svetu goriciškem so dovolili včeraj odboru morskoga zdravilišča v Gradežu svoto 900 K, za trgovsko šolo v Gorici pa potrdili že določeno podporo za t. l. v znesku 4000 K.

Slovaški koloni v Brdih so bili razočarani, ker v Brda ni bilo ministerskega odposlanca Schullerna. Samo v Št. Ferjanu v Brdih blizu Gorice je bil. Zlasti so razočarani v zapadnih Brdih, kjer se kolonom poboznega grofa Baggerja presneto slabo godi. Schulleru ne ve nič o kolonstvu v Brdih. Kje, vraga, je bil poslanec Fon? Toliko je obetal, pravil, kako se poteguje za kolono in kako jim bo pomagal — sedaj pride v deželo ministerski odposlanec, si ogleda Furlanijo, slovenski koloni v Brdih so pa zaman čakali njegovoga dohoda. Okoli Medane in Biljane reveži zmajejo z glavami ter mislijo, da so jih visoki gospodje zopet enkrat imeli za norca. — Kje je bil Fon, da ni popeljal Schullerna med uboge slovenske kolone?!

Pažir! — Soška podružnica Slov. planin. društva je sklenila, da sežida na Krnu planinsko kočo, katere bo nosila ime našega ljubljence, pesnika S. Gregorčiča. Vrhu sivoga Krna naj stoji ponosen spomenik našemu slavnemu sinu planin, pesnik, kateri sprejme v svoje varno okrilje trudnega turistu, ki sili vrh planin, da bi užival lepoto božje narave. Iz kočje bo videl planince ves pesnikov planinski raj in še velik del ljubljene slovenske domovine. Nazaj grede ne bo zamudil obiskati pesnikove rojstne hiše na Vrhanem in groba pri sv. Lovrencu. Mili rojaki! Ideja o zgradbi S. Gregorčičeve kočje se mora vresčititi, naš pesnik mora dobiti to, zraven nagroja, najprimernejši spomenik, ki bo pospeval med Slovenci in tujci zanimanje za Gregorčičev raj in za krasno našo planino, katere je on tako iskreno ljubil. Zato se obračamo do vsakega rojaka z iskreno prošnjo: prispevajmo vsak po svoji moči, da se na sivem Krnu dimprej dvigne iz tal S. Gregorčičeva kočja! — Odbor Soške podružnice S. P. D. v Tolminu.

Kopajte vžigalce družbe sv. Cirila in Metoda! — To je še toliko večja dolžnost, odkar so pristrasili klerikalci na dan s svojimi „katoliškimi“ vžigalicami, katerih dobitnik ne pojde res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne namene. Te vžigalice so narejene ališče za to, da bi se škodovali družbi sv. Cirila in Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato

kupujemo vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda ter ogibajmo se vžgalice klerikalne stranke, v politične namene pripravljenih. Naznanite nam imena onih, ki bi se drznili prodajati klerikalne protislovenske vžgalice!

Prilozbe o poštini nabiralnici v Gorici za Starogoro in Rožno dolino, katero ima tamkajšnji mitničar, se množijo. Tam ležijo pisma in stranka naj voča, da ima pismo pri mitničarju. Že večkrat se je zahtevalo od poštnega ravnateljstva, naj nastavi pismonošo, ali stvar se le zavlačuje ter se ne reši povoljno za prebivalstvo. Pripeti se, da tudi kako pismo za Ajševico obleži tam. Ljudje ima škodo vsled te nabiralnice brez pismonoše, zato naj se vstreže opravičenim njihovim zahtevam.

Najmedrejši ljudje v Trstu se — vratarji. — (Smešna a resnična vest). „Bil sem minule dni v Trstu na okrožnem sodišču in namestništvu — v važnih zadevah. Na obeh uradih sem jih nagovoril slovensko. In na obeh so mi odgovorili laško, rekoč: „La vada del portier informarsi, io non capisco slavo.“ To me je tako vjezilo, da sem za rentalil prav odurno. Portirji znajo vse, uradniki pa nič.“ X.

Izpred sodalje. — 29-letna Josipina Kravos iz Vrtočina je bila obsojena na 24 ur zapora, ker se je njena hčerka, ki je ostala brez varstva, tako hudo opekla pri ognjišču, da je umrla.

Šest tednov ječe je ujel 19 letni Iv. Gregorič iz Červinjana, ker se je zoperstavljal redarjem, ko so ga aretirali, in jih zmerjal.

Nagradni mladeniči na Ustji pri Ajdovščini priredijo na belo nedeljo javni ples pri županu Igu. Štibilu. Nadejamo se obile udeležbe. Svirala bo godba iz Prvačine.

Zgubljen. — Janez Ferlatič iz Doberdoba št. 75 je izgubil v ponedeljek v Gorici 40 K. — Pošten najditelj je naprošen, da mu iste vrne, ker je mož reven.

Zveza narodnih društev.

Bralna in pevsko društvo v Št. Andrežu je imelo dne 12. aprila svoj letni občni zbor. Izvoljeni so bili: za predsednika: g. Josip Budal, za podpredsednika g. Antona Nanut, za tajnika g. Ljudevita Bufolin, za blagajnika Izidor Nanut, za pevovodjo g. Emil Komol, za namestnika pevov. g. Matija Plesničar; odborniki so gg. Andrej Zavadlav, Ivo Rijavec, Alojzij Brajnik, Andrej Nanut. Sklenilo se je, da se naroči na časopise: „Edinost“, „Delavski list“ in „Svobodna misel“.

iz Št. Petra. — Pevsko izobraževalno društvo „Predern“ sprizori dne 20. maja 1908. rodbinsko dramo „Sin“; spisal E. Gangl.

Novorjato. — Oidelek Buffalo Bilovih Indijancev pride v Sovodnje na Velikonočni ponedeljek in nastopijo na odru društva „Nada“. Natatni vpored objavimo v četrtek.

Trgovsko - obrtna in gospodarske vesti.

Izaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 1 poslovodja za na deželo, 2 knjigovodji in korespondent, 1 potnik, 4 kontoristi, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika tpecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 1 pomočnik železniške stroke, 2 kontoristinj, 3 prodajalke, 6 učencev.

Službe iščejo: 4 kontoristi, 2 knjigovodji, 30 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki tpecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarke stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 14 kontoristinj, 5 blagajničark, 6 prodajalk, 1 učanka. — Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Prvi statut za splošni poštinski zavod, ki mu pripade izvedba penzijskega zavarovanja za zasebne uslužbence, je te dni objavljen v državem zakonu. Hkratu je prijavljen vzorni poštinski red za deželne poslovalce splošnega penzijskega zavoda. Priprave za izvedbo zavarovanja se tako točno vrše, da se pri vsakem nadaljnjem koraku more spoznati jasneje, da vlada posem zapostavlja interese slovenskih interesentov. Pripravlja se močna nemška trdnjava. Prvi statut sicer se direktno ne reši vprašanja, kje in s kakim obsegom se ustanove deželne poslovalnice, iz predpisov o sestavi nadelstva pa se vidi, da je že odločena osoda naših krajev. Nadelstvo bo štelo 20 članov, od teh jih mora stanovati osem na Nižje Avstrijskem, štiri je vzeti izmed

interesentov na Češkem, po dva člana pa iz skupin deželnih poslovalnic, a) za Moravsko in Šlezijo, b) Gornje Avstrijsko, Solnograško, Štajersko, Koroško ali Tirolsko in Predaljsko, c) Kranjsko, Trst, Primorje ali Dalmacijo, d) Galicijo ali Bukovino. Videti je torej z za nas žalostno jasnostjo, da bomo zopet deležni one dyomljive prijetnosti, ki jo nudi skupnost z Italijani ob laški komandi.

Zavarovanje kmetov in rokodelcev. — Svobodna zveza agrarnih poslancev je bila pri ministru notranjih del ter mu izročila svoj sklep, naj bi se tudi mali kmetovalci in rokodelci pritegnili v zavarovanje za starost in onemoglost. Minister je odgovoril, da mu je predlog simpatičen; vendar bi bilo želeli, da bi prišli srednji stanovi s pozitivnimi predlogi pred vlado. Vendar je treba premisliti, da je med zavarovanjem delavcev in samostojnih kmetov in rokodelcev velika razlika; pri delavcih pridejo v poštev trije faktorji: država, delodajalci in delojemalci, katerih vsak bi nosil tretjino bremen. Kmetovalci in rokodelci pa bi morali prevzeti sami dve tretjini bremen, tako da bi plačevanje ne bilo v nikakem razmerju z rento.

Reforma najvišjega sanitetskega sveta. — Kakor javljajo z Dunaja, je vlada konečno opustila misel, da bi ustanovila sanitetno ministerstvo oziroma državni zdravstveni urad po nemškem vzorcu. Reformira se le najvišji zdravstveni svet. Med drugim gostanejo zavodi, ki so bili doslej priklopljeni vseučiliščem, samostojni ter bodo podrejeni najvišjemu sanitetskemu svetu.

Uredništvo „Perotinarja“ v Trzinu naznanja vsem svojim cenj. naročnikom, da so se vsled preselitve v Ljubljano in s tem zvezanega ogromnega dela, zapoznele številke 11 in 12 drugega letnika „Perotinarja“, kakor tudi odgovori na razna došla vprašanja, kar se blagovoli oprostiti. Omenjeni številki izideta skupno okolo sredi aprila t. l. ter se razposljejo še iz Trzica. II. letnika prva številka bo izšla v pričetku maja in sicer iz Ljubljane, Janez Trdinove ulice št. 8.

Koliko zlata porabi industrija? — Industrija zahteva čedalje več zlata. V Ameriki se je od leta 1890. do 1905. poraba zlata v industrijske namene podvojila. Na celem svetu je potrebovala industrija leta 1890. zlata za 240 milijonov K, leta 1905. pa za 340 milijonov K.

Politični pregled.

Nemškega cesarja ne bo v Pulj. — Kakor se poroča sedaj iz Pulja, nemškega cesarja ne bo tje, marveč utegne obiskati nekaj krajev v Dalmaciji.

Mobilizacija angleške mornarice. — „Daily Telegraph“ poroča, da se bo odslej cela angleška eskadra za en mesec v letu oboroževala ter opremjala kakor za vojno.

Ministerski predsednik Beck je dospel na otoke Brionske pri Pulju. Predsednik Beck pa se je moral nemudoma vrniti na Dunaj radi umora gališkega namestnika.

Razne vesti.

Gališki namestnik grof Potocki — umorjen.

V nedeljo popoldne je bil umorjen v Lvovu gališki namestnik grof Potocki. Brzobjavke o tem umoru se glasijo tako-le:

Lvov 12. Slušatelj filozofije Miroslav Siczynski je prošil pri namestniku grofu Potockem avdijenco, in sicer zato, da bi mogel dobiti suplenturo na kaki srednji šoli. Med avdijenco, ki se je vršila ob 2. uri popoldne, je Siczynski trikrat z revolverjem ustrelil na namestnika ter ga ranil nad levim ošesom, na nogi in na levi roki.

Namestnik grof Potocki je ob 3. uri 15 minut umrl. Morilca Miroslava Siczynskega so aretirali. Siczynski je rodom Malorus.

Siczynskega so odvedli na policijo, kjer je izjavil, da nima skrivcev ter da ni atentata izvršil iz navadnega sovraštva, marveč iz povsem političnih razlogov, in z namenom, da ubije namestnika. Siczynski je bil pred leti obsojen v zapor, ker se je bil udeležil izgrediv maloruskih dijakov. V maloruskih krogih je bil na glasu kakor zelo marljiv agitator.

Listi poročajo, da je Miroslav Siczynski zaklical namestniku po dovršenem atentatu, da je to storil, da maštuje krivice, ki se godijo maloruskemu narodu. Aretirali so tudi mati morilčeva.

Namestnik Potocki je bil rojen leta 1861. Ko je skončal vseučiliške študije, bil pri-

deljen poslanstvu v Madridu in potem v Londonu. Ko je umrl njegov brat, se je lotil uprave svojih velikih posestev. Leta 1900 je bil izvoljen za dršvnozbornskega poslanca, leta 1903. je postal gališki namestnik.

Daljša poročila pravijo, da ko so služabniki na prvi strel udri v avdijenčno dvorano, je atentator zavpil namestniku: To je za krivice maloruskemu narodu! Morilec je potem nameril revolver na uradnega slugo, ki ga je pa premagal. Siczynski je bil na to povsem miren. Teško ranjeni namestnik pozval, kazaje z roko na morilca, prihitete sluge, naj ga zgrabijo. Ko so poklicali zdravnika, se je Siczynski porogljivo smejal, rekoč: To je vse za stonj! Izjavil je, da je že davno sklenil umoriti namestnika. Že dve leti je nosil seboj revolver.

Do pozne nočne ure je bila pred namestniško palačo zbrana na tisoče broječa množica ljudi. Vse predstave v gledališčih in drugih zabavnih lokalih so bile odpovedane.

Istočasno, ko je bil zaslišan Siczynski, je bila hišna preiskava v stanovanju njegove matere in po kratkem zaslišanju je bila tudi ona aretirana. Morilec in njegova mati sta bila izročena kazenskemu sodišču.

Cesar je včeraj predpoludne vsprejel v posebni avdijenci ministra za notranje stvari barona Bienerttha ter si dal natančno poročati o umorstvu na namestniku grofu Potockem.

Listi poročajo, da je policija na ukaz preiskovalnega sodnika aretirala tudi tri sestre Siczynskega in njegovo sestričino, ki je pa bila kmalo izpuščena na svobodo. Poleg tega so se vršile hišne preiskave v uredniških prostorih glasil ukrajinske stranke „Svoboda“ in „Dilo“ ter v stanovanju urednika Zegielkega. V prostorih maloruskega dijaškega društva je bil aretiran vseučilišni slušatelj Zamora. Preiskovalni sodnik je včeraj in danes zaslišal morilca in druge aretirane osebe.

Premoženje, ki je zapustil pokojnik, cenijo na 50 milijonov kron, drugi njegovi sodniki so še bogateji.

Pogreba grofa Potockega se udeleži ministerski predsednik baron Beck, in ministri baron Bienertth, Abrahamowicz in dr. Koritowski.

V gališkem deželnem zboru je po poročilih zagovarjal složno delovanje vseh slojev dežele. Nasproti maloruskemu vprašanju se je kazal vedno koncilijantnega politika. Kakor glavni poročevalec proračunskega odseka je vedno priporočal, da se primerno dotira tudi maloruske zavode.

Leta 1904 je grof Potocki nagovoril tedanjega ministerskega predsednika pl. Koerberja, da je šel na informativno potovanje v Galicijo, da bi se osebno prepričal o pomanjkljivosti uprave.

Don Riva in suor Fumagalli obsojena. — Kakor smo poročali, so se godile v zavodu nune Fumagalli strašne reči z malimi cekleti. Glavni krivec je bil don

Riva, ki je sedaj obsojen pred sodnijo v Milaniu na 16 let ječe in 600 lir globe. Fumagalli je obsojena na 10 mesecev v ječo.

Ljubljanski škof je dogospodaril s posestvom v Gornjemgradu. Graštinsko pisarno so zaprli ter akte in pisma odpeljali v Ljubljano. Baje bo „gospodaril“ sedaj na graščini neki kaplan Berk, toliko časa, da se zapravi vse, kar se lahko kmalu zgodi.

Konferenca o novih pristanščnih delih v Trstu pri Sv. Andreju se je vršila včeraj pod predsedstvom trg. ministra Fiedlerja; glavno glede nabrežij VI. in VII.

„Ruski inženir.“ — V hotelu „Belvedere“ v Pulju se je bil oglasil pred par dnevi neki elegantno oblečen gospod, ki je hotel imeti dvorano za predavanje. Dvorane ni najel, ker gospodarja ni bilo doma, pač pa je rekel, da se vrne. Kmalu na to se zbere neki večer obilo izbrane občinstva v imenovanem hotelu, da bi poslušalo predavanje ruskega inženirja. Ali občinstvu se je povedalo, da tu ne bo nikakega predavanja ter da ni nikdo najel dvorane v to vrho. „Ruski inženir“ si je bil znal pridobiti vizitko neke ugledne visoke osebe ter je hodil z njo okoli v mornariških krogih. Ko si je tako prisleparil precejšnjo svoto denarja, jo je popihal iz Pulja.

Na smrti na vesalih je bil obsojen v Mitrovič Dmitrij Zec, ki je 9. febr. t. l. iz zasede vstrelil Ivana Hadžiča in njegovega spremljevalca. Rekel je, da spremljevalca ni hotel usmrtiti, Hadžiča pa se ni bal, ker mu je baje pretel, da ga ubije. Zec je kmet oče 5 otrok.

Razbil se je parnik „Hohenzollern“, last severnonemškega „Lloyda“, na obali Sardinije na potu iz Aleksandrije v Marsilijo. Taka vest se je razširila iz Londona.

Najmanjši vojak francoske vojske je Marcel Lollier, ki je visok 125 cm. Na francoskem pri asentiranju zdaj ne gledajo na visokost človeka, ampak le da ima 50 kg teže.

Slovensko društvo v Zagrebu. — Slovenci, nastanjeni v Zagrebu, osnovali so svoje društvo „Lipa“. Vlada je potrdila pravila.

Jugoslovanska umetniška razstava u Zagrebu. — Kakor poročajo iz Zagreba, se dne 1. maja otvorijo v Zagrebu razstava jugoslovanskih umetnikov, katere se udeleže Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari.

Varstvo planink. — Cesar je potrdil zakonski načrt koroškega deželnega zbora, v varstvo planinskih cvetic, n. pr. planink.

Največa stavba na svetu. — Inženir Tournay je dobil od bruselskega razstavnega odbora dovoljenje, da zgradi do leta 1910 stolp, visok 400 metrov. Proračun je določen na 1,200.000 frankov.

Na prodaj sti 2 hiši s koncesijo za gostilno in trgovino z mešanim blagom

v Gorenjivasi št. 5 in 6 na ročinski cesti.

Oseh prostorov je 17 in obsežen vrt.

Prodajna cena K 16.000.

**! Kakor vlita
stoji obleka
kupljena pri tvrdki
J. MEDVED
Gorica.**

**Priporočajo se tudi
čevlji in klobuki najboljšega izdelka.**

CHRISTOFLE & Co. Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

G. kr. **Christofle & Co. Dunaj** I. Operaring 5 (Heinrichshof).
dvorni založniki

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

V Tolminu

se proda ali da v najem
mlin na Tolminki.

Vodna sila je izdatna ni se jo da vporabiti za vsako-
vrstno podjetje. — Natančnejše podatke se dobi pri lastniku v
Tolminu št. 85.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na po-
dobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a
Kalk 244 pri Kolinu ob Benji.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:

Gospa B. iz W. piše: Lapa hvala! Vaše
sredstvo je učinkovalo že 5. dan.

Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomu
Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez
njega“.

Arhitekt S. v M. piše: »Za izbornu postrežbo
se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po
3-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo“.

Proti pošiljati 1 marke nemške veljavo (tudi
v znamkah) pošljem knjigo: „Motenje perjode“ spisal
dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno.

Za odgovor naj se priloži znamko.

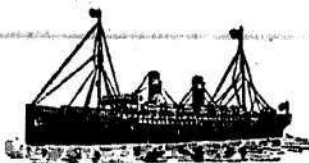
Pozor! Ne dajte se prevartiti od
návrednih posnemanj.

Zahtevajte odločno GLOBIN
Fritz Schulz jun. A. G.

Potnikom v Ameriko

priporoča

generalna agentura „Amerikanske in White Star Linije“
najhitrejšo vožnjo preko Basla-Parisa Cherbourg-New-York.
2 odhoda na teden. Prosta hrana že v Baselu.
Z velikanskimi parniki teh linij traja prevoz od Cher-
bourg-New-York v resnici le 5 in pol do 6 dni.

Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radevolje in zastoj:
„Generalna Agentura“ Im Obersteg & Co Basel Aeschen-
graben 28 (Švica)

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapecirano pohištvo.
Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na šipe in platno, ogledala,
žima in platno.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate e šivalni stroj? Ako ga
imate, omislite si najnovejšo marko
„Original-Viktoria“ in najboljšega
izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se
prepričala da ostane „Original“ le
najboljši.

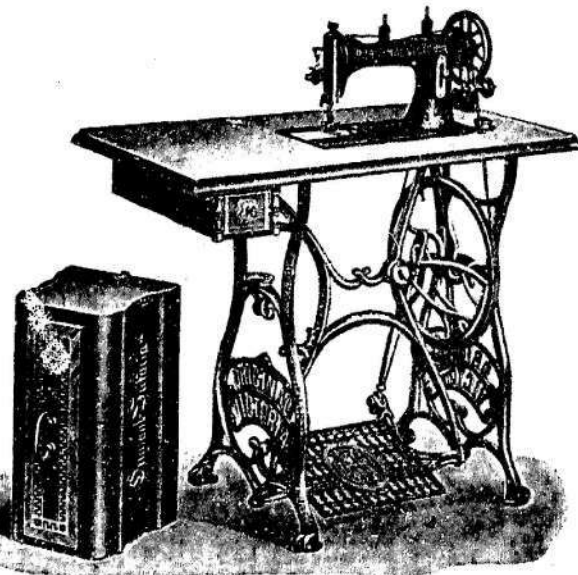
Original-Viktoria stroji delajo še
po 15-letni
uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so nepre-
kostljivi
za domačo rabo in obrtne namene

Original-Viktoria stroji so najpri-
pravnejši
za umetno vezenje (rekamiranje).
Tvrška stavi na razpolago strankam
učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najbo-
ljši izde-
lek vseh dosedaj obstoječih tovarov.
Za vsak stroj jamčeva 10 let.
Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat
si pred nakupom „Original-Viktoria
stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“
trojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles
„Puch“, orožja, municije in vseh lovskih
priprav pri tvrdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštna hranilnica št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907.
se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 6%, na varščino
ali zastave in na menjice po 6%, za čas denarne druginje 1/2% višje.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.

Stanje 31. dec. 1906.: Zadrugnikov 1823 z deleži v znesku
104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila:
1.617.190.37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš:
112.328-

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edno te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!
Svoji k svojim!